

**PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA
GAGAUZIYANIN HALK TOPLUŞU**

**РАБОЧАЯ ГРУППА ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ В РАМКАХ КОНСТИТУЦИОННЫХ НОРМ
ФУНКЦИОНАЛЬНОСТИ АТО ГАГАУЗИЯ И ПОЛОЖЕНИЙ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА ОБ ОСОБОМ СТАТУСЕ АТО ГАГАУЗИЯ**

DECIZIE

**privind aprobarea propunerilor ce țin de consultarea
autorităților UTA Găgăuzia în procesul decizional**

În temeiul p. 5, 6, și p.9 din Regulamentul de funcționare a grupului de lucru pentru asigurarea, în cadrul normelor constituționale, a funcționalității UTA Găgăuzia și a prevederilor legislative ale Republicii Moldova în raport cu statutul special al UTA Găgăuzia,

Grupul de lucru DECIDE.

1. Se ia act de informația prezentată de experții Grupului de lucru pe marginea problemelor ce țin de consultarea autorităților UTA Găgăuzia în procesul decizional.

2. Se aprobă propunerile ce țin de consultarea Adunării Populare a Găgăuziei asupra proiectelor de legi ce vizează statutul și competențele UTA Găgăuzia expuse în proiectul de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (propunerile Grupului de lucru se anexează).

3. Prezenta decizie se remite Adunării Populare în vederea înaintării proiectului de lege pentru modificarea Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 în calitate de inițiativă legislativă.

**Copreședintele
Grupului de lucru
Larisa VOLOH**

**Copreședintele
Grupului de lucru
Serghei CIMPOIES**

**Chișinău, 25 octombrie 2022
Nr. 3**

LEGE

pentru modificarea Regulamentului Parlamentului,
adoptat prin Legea nr. 797/1996

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Articol unic. – Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 39-42, art. 171), cu modificările ulterioare, se completează cu articolul 58¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 58¹.** Avizarea de către Adunarea Populară a Găgăuziei a proiectelor de acte normative

(1) Proiectele de acte normative, care vizează statutul și/sau atribuțiile UTA Găgăuzia, se remit spre avizare Adunării Populare a Găgăuziei.

(2) Avizul la proiectul de act normativ se prezintă în termen de 30 zile lucrătoare sau în alt termen stabilit prin rezoluția Președintelui Parlamentului. Neprezentarea în termenul stabilit a avizului nu împiedică examinarea proiectului de către Parlament.

(3) În cazul în care comisia permanentă sesizată în fond organizează audieri publice referitor la proiectul de act normativ, care vizează statutul și/sau atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia, la audieri se invită și reprezentanții Adunării Populare a Găgăuziei.”

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ

proiectul de Lege pentru modificarea
Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului

În prezent, UTA Găgăuzia nu este pe deplin implicată în procesul de elaborare și examinare în Parlament a proiectelor de legi, care se referă sau au tangență cu UTA Găgăuzia. Deși legislația actuală conține anumite cerințe generale pentru procesul de consultare, acestea nu sunt suficient de eficiente și nu au impulsivat procesul de consultare dintre Parlamentul Republicii Moldova și Adunarea Populară a Găgăuziei.

În Regulamentul Parlamentului nu sunt prevăzute norme și proceduri privind consultarea UTA Găgăuzia atunci când sunt examinate proiectele de legi, care se referă sau au tangență cu UTA Găgăuzia. De multe ori, procesul de consultare se rezumă doar la publicarea proiectelor de lege pe site-ul oficial al Parlamentului, care ține mai mult de transparență, nefiind un proces de solicitare a opiniei UTA Găgăuzia.

Consultările obligatorii sunt strâns legate de problema consolidării și stabilității aranjamentelor agreeate și competențelor acordate autonomiei. Deseori, la adoptarea unor legi, care au impact asupra autonomiei, nu se ține cont de normele prevăzute în Legea nr. 344/1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri), cu riscul de a afecta stabilitatea cadrului legal pentru autonomie.

Astfel, pentru ca autoritățile UTA Găgăuzia să își poată îndeplini în mod eficient responsabilitățile, pentru ca parteneriatul și dialogul între autonomie și Parlament să aibă succes, este imperativ să se creeze mecanisme adecvate de consultare și cooperare. Aceste mecanisme ar trebui instituționalizate prin reglementări exprese în Regulamentul Parlamentului.

Finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări

Prezentul proiect de lege a fost elaborat cu scopul de a reglementa în Regulamentul Parlamentului o procedură clară privind consultarea de către Parlamentul Republicii Moldova cu Adunarea Populară a Găgăuziei, în cazul examinării proiectelor de legi care vizează statutul, atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia.

Noile reglementări vor prevedea în mod explicit în Regulamentul Parlamentului obligativitatea consultărilor cu Adunarea Populară a UTA Găgăuzia. Punerea în aplicare a acestor prevederi va fi realizată în același mod în care sunt solicitate în prezent opinii obligatorii de la Guvern, alte autorități publice centrale și locale.

În plus, se prevede obligativitatea comisiei parlamentare responsabile de a invita la discuții reprezentanții Adunării Populare în cadrul audierilor publice organizate în privința proiectelor de legi care se referă sau au tangență cu UTA Găgăuzia.

Aceste modificări vor fi un pas important spre consultări mai eficiente, spre o conștientizare mai bună a autonomiei existente și o stabilitate suplimentară a reglementărilor juridice existente. Aceste modificări creează spațiu pentru dezvoltarea consensului politic și juridic cu privire la modificările propuse la cadrul normativ, care pot avea un impact asupra autonomiei.

Principalele prevederi și elementele noi ale proiectului

Potrivit prezentului proiect de lege, toate proiectele de acte normative care vizează statutul și/sau atribuțiile sau alte chestiuni ce se referă la UTA Găgăuzia vor fi transmise obligatoriu spre avizare Adunării Populare a UTA Găgăuzia.

Potrivit proiectului, avizul Adunării Populare a UTA Găgăuzia se prezintă în termen de 30 zile, iar neprezentarea în termenul stabilit a avizului nu împiedică examinarea proiectului de către Parlament.

În proiect este prevăzută obligativitatea comisiei parlamentare responsabile să invite obligatoriu Adunarea Populară a UTA Găgăuzia pentru participarea, prin reprezentanții săi delegați, la audierile publice organizate de comisie referitor la proiectul de act normativ, care se referă sau are tangență cu UTA Găgăuzia.

Fundamentarea economico – financiară

Implementarea prevederilor din proiect nu va necesita cheltuieli bugetare suplimentare

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Noile prevederi și modificări vor fi integrate în sistemul normelor deja existente în reglementările naționale. Implementarea propunerilor din prezentul proiect nu presupune adoptarea unor acte normative suplimentare sau modificarea cadrului normativ secundar.